

**UNIVERSITATEA „NICOLAE TITULESCU”
FACULTATEA DE DREPT
ȘCOALA DOCTORALĂ**

TEZĂ DE DOCTORAT

**CONTRACTUL DE ASIGURARE DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO
OBLIGATORIE**

REZUMAT

Coordonator științific:

Prof. univ. dr. Gabriel Boroș

Student Doctorand:

Georgiana Ivănescu(Coman)

I.PLANUL LUCRĂRII

CONSDERAȚII INTRODUCTIVE

CAPITOLUL I. CONTRACTUL DE ASIGURARE CADRU. ASPECTE GENERALE

SECȚIUNEA 1. NOȚIUNEA DE ASIGURARE. SCURT ISTORIC AL ASIGURĂRILOR. PRINCIPIILE, FUNCȚIILE ȘI CLASIFICAREA ASIGURĂRILOR

§1. Noțiunea de asigurare

§2. Scurt istoric al asigurărilor

§3. Principiile asigurării

§4. Funcțiile asigurării

§5. Clasificarea asigurărilor

5.1. Criteriul legal (prev. de Legea 237/2015 în Anexa I)

5.2. Criteriul constând în modul de realizare a raporturilor juridice de asigurare

5.3. Criteriul domeniului asigurării

5.4. Criteriul tipului de raport dintre asigurat și asigurător

5.5. Criteriul teritorial

SECȚIUNEA 2. DEFINIȚIA CONTRACTULUI DE ASIGURARE ȘI REGLEMENTAREA ACESTUIA

§1. Definiția contractului de asigurare și reglementarea la nivel național

§2. Reglementare la nivel european

SECȚIUNEA 3. CARACTERELE JURIDICE ALE CONTRACTULUI DE ASIGURARE

§1. Contract numit

§2. Contract cu titlu oneros

- §3. Contract consensual
- §4. Contract aleatoriu
- §5. Contract sinalagmatic
- §6. Contract de adeziune
- §7. Contract cu executare succesivă
- §8. Contract *intuitu personae*

SECȚIUNEA 4. CONDIȚII DE FORMĂ ALE CONTRACTULUI DE ASIGURARE

SECȚIUNEA 5. CONDIȚII ESENȚIALE PENTU VALIDITATEA CONTRACTULUI DE ASIGURARE

- §1. Condiții generale de validitate a contractului de asigurare
 - 1.1. Capacitatea de a contracta
 - 1.1.1. Capacitatea de a contracta a asigurătorului
 - 1.1.2. Capacitatea de a contracta a asiguratului
 - 1.2. Consimțământul părților
 - 1.3. Obiectul contractului de asigurare
 - 1.4. Cauza contractului de asigurare
- §2. Condiții speciale de validitate a contractului de asigurare
 - 2.1. Prima de asigurare
 - 2.2. Riscul
 - 2.3. Interesul asigurabil
 - 2.4. Suma asigurată

SECȚIUNEA 6. COASIGURAREA. ASIGURAREA MULTIPLĂ ȘI ASIGURAREA MULTIPLĂ CUMULATIVĂ. REASIGURAREA.

- §1. Coasigurarea
- §2. Asigurarea multiplă și asigurarea multiplă cumulativă

§3. Reasigurarea

3.1. Noțiune și reglementare

3.2. Tipuri de reasigurare

3.3. Efectele reasigurării

SECȚIUNEA 7. PĂRȚILE CONTRACTULUI DE ASIGURARE

§1. Asigurătorul

§2. Asiguratul. Contractantul

§3. Beneficiarul asigurării

§4. Terțul păgubit

§5. Intermediarul de asigurare

SECȚIUNEA 8. FORMAREA ȘI INTERPRETAREA CONTRACTULUI DE ASIGURARE

§1. Formarea contractului

1.1. Obligația de informare

1.2. Buna-credință în contractul de asigurare

1.3. Obligația asigurătorului de a încheia contractul

1.4. Momentul și locul încheierii contractului

1.5. Durata contractului. Perioada de asigurare

1.6. Clauze abuzive în contractul de asigurare

1.7. Nulitatea contractului de asigurare

§2. Interpretarea contractului de asigurare

2.1. Interpretarea restrictivă sau strictă

2.2. Interpretarea potrivit voinței reale a părților

2.3. Interpretarea sistematică

2.4. Interpretarea *ambiguitas contra stipulatorem*

2.5. Alte reguli de interpretare

SECȚIUNEA 9. EFECTELE CONTRACTULUI DE ASIGURARE

§1. Drepturile și obligațiile asiguratului înainte de producerea riscului asigurat

1.1. Drepturile asiguratului până la producerea riscului asigurat

1.2. Obligațiile asiguratului până la producerea riscului asigurat

§2. Drepturile și obligațiile asigurătorului înainte de producerea riscului asigurat

2.1. Drepturile asigurătorului anterior producerii riscului asigurat

2.2. Obligațiile asigurătorului anterior producerii riscului asigurat

§3. Drepturile și obligațiile asiguratului ulterior producerii evenimentului asigurat

3.1. Obligațiile asiguratului ulterior producerii evenimentului asigurat

3.2. Drepturile asiguratului ulterior producerii evenimentului asigurat

§4. Drepturile și obligațiile asigurătorului ulterior producerii evenimentului asigurat

4.1. Drepturile asigurătorului ulterior producerii evenimentului asigurat

4.2. Obligațiile asigurătorului ulterior producerii evenimentului asigurat

SECȚIUNEA 10. ÎNCETAREA CONTRACTULUI DE ASIGURARE

§1. Ajungerea la termen a contractului de asigurare

§2. Producerea evenimentului asigurat

§3. Denunțarea unilaterală a contractului

§4. Rezilierea contractului

CAPITOLUL II. CONTRACTUL DE ASIGURARE DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO OBLIGATORIE

SECȚIUNEA 1. NOȚIUNE ȘI CADRU LEGAL. CARACTERE JURIDICE.

§1. Noțiune și cadrul legal

§2. Caractere juridice

SECȚIUNEA 2. ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE ASIGURARE DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO OBLIGATORIE

§1. Condiții generale de validitate

1.1. Capacitatea de a încheia contractul

1.2. Consimțământul părților

1.3. Obiectul contractului RCA

1.4. Cauza contractului RCA

§2. Părțile contractului RCA. Persoanele care au obligația încheierii contractului RCA

§3. Cuprinsul contractului RCA

§4. Dovada contractului RCA

§5. Durata contractului RCA

SECȚIUNEA 3. OBIECTUL ȘI SFERA ASIGURĂRII

§1. Obiectul asigurării

§2. Sfera asigurării

2.1. Sfera răspunderii asigurătorului RCA

2.2. Riscul asigurat

2.3. Cazuri de excludere a răspunderii asigurătorului RCA

SECȚIUNEA 4. CONDIȚII DE FORMĂ ALE CONTRACTULUI DE ASIGURARE DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO OBLIGATORIE

SECȚIUNEA 5. PRIMA DE ASIGURARE ȘI LIMITELE RĂSPUNDERII ASIGURĂTORULUI RCA

§1. Prima de asigurare

1.1. Stabilirea primei de asigurare

1.2. Sistemul bonus malus

§2. Limitele minime de răspundere acoperite prin asigurarea RCA

§3. Limitele teritoriale de acoperire

SECȚIUNEA 6. SUSPENDAREA, ÎNCETAREA ȘI REÎNNOIREA CONTRACTULUI DE ASIGURARE DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO OBLIGATORIE

§1. Suspendarea contractului RCA

§2. Încetarea contractului RCA

§3. Reînnoirea contractului RCA

SECȚIUNEA 7. ASIGURAREA RCA MULTIPLĂ

SECȚIUNEA 8. DECONTAREA DIRECTĂ

SECȚIUNEA 9. EFECTELE CONTRACTULUI DE ASIGURARE DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO OBLIGATORIE

§1. Obligațiile asiguratului

§2. Obligațiile asiguratorului

CAPITOLUL III. PROCEDURA DE STABILIRE ȘI OBȚINERE A DESPĂGUBIRILOR DE LA ASIGURĂTORUL RCA, ÎN CAZUL ACCIDENTELOR DE VEHICULE, PE CALE AMIABILĂ

SECȚIUNEA 1. STABILIREA DESPĂGUBIRILOR PE CALE AMIABILĂ

§1. Avizarea și constatarea daunelor

1.1. Avizarea daunelor

1.2. Constatarea daunelor

1.2.1. Procesul verbal de constatare

1.2.2. Constatarea amiabilă de accident

§2. Documente necesare în vederea stabilirii despăgubirii

§3. Condiții necesare în vederea stabilirii despăgubirii

SECȚIUNEA 2. STABILIREA DESPĂGUBIRII ÎN FUNCȚIE DE DAUNELE PRODUSE ÎN URMA ACCIDENTULUI

§1. Modalitatea de stabilire a despăgubirii pentru daunele produse vehiculelor

1.1. Vehicule avariate

1.2. Dauna totală economică

1.3. Contravaloarea lipsei de folosință a vehiculului

§2. Stabilirea despăgubirii în cazul vătămării integrității corporale sau sănătății sau decesul

2.1. Persoanele îndreptățite a fi despăgubite de asiguratorul RCA

2.2. Modalitatea de stabilire a despăgubirii, în procedura amiabilă

§3. Vătămările sau pierderile animalelor

§4. Avarierea sau distrugerea altor bunuri

SECȚIUNEA 3. PLATA DESPĂGUBIRII

§1. Modalitatea și termenul de plată a despăgubirii

§2. Procedura acordării penalităților de întârziere

§3. Cazurile în care asiguratorul RCA poate să recupereze despăgubirile acordate

§4. Reprezentantul de despăgubiri

§5. Biroul Asiguratorilor de Autovehicule din România

5.1. Atribuțiile Biroului ca organism de plată a despăgubirilor

CAPITOLUL IV. STABILIREA DESPĂGUBIRILOR DERIVÂND DIN CONTRACTUL DE ASIGURARE DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO OBLIGATORIE, PRIN MECANISME DE SOLUȚIONARE ALTERNATIVĂ A LITIGIULUI

SECȚIUNEA 1. CADRUL LEGAL ȘI DOMENIUL DE APLICARE

- §1. Cadrul legal
- §2. Domeniul de aplicare

SECȚIUNEA 2. MECANISMELE SAL

- §1. Aspecte comune procedurilor de propunere și de impunere a unei soluții
- §2. Propunerea unei soluții
- §3. Impunerea unei soluții
- §4. Cursul termenelor de prescripție și de decădere

SECȚIUNEA 3. ASPECTE PROCESUALE

- §1. Instanța competentă pentru soluționarea cererilor având ca obiect anularea hotărârilor și a încheierilor emise de către entitățile SAL
 - 1.1. Competența materială
 - 1.2. Competența teritorială
- §2. Calitate procesuală
- §3. Timbrarea cererii având ca obiect anularea hotărârilor și a încheierilor emise de către SAL-FIN
- §4. Calea de atac împotriva hotărârii prin care s-a soluționat cererea în anulare a hotărârii sau încheierii pronunțate de către SAL- FIN

CAPITOLUL V. STABILIREA DESPĂGUBIRILOR DERIVÂND DIN CONTRACTUL DE ASIGURARE DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO OBLIGATORIE, DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

SECȚIUNEA 1. ACȚIUNI LA ÎNDEMÂNA PERSOANEI PREJUDICIATE

- §1. Acțiunea directă și acțiunea în subrogație
- §2. Instanța competentă
- §3. Calitate procesuală
 - 3.1. Calitatea procesuală activă
 - 3.2. Calitatea procesuală pasivă
 - 3.3. Intervenientul forțat
- §4. Aspecte procesuale în cazul exercitării acțiunii civile în cadrul procesului penal
- §5. Prescripția dreptului material la acțiune
- §6. Procedura

SECȚIUNEA 2. MODALITATEA DE STABILIRE A DESPĂGUBIRII PE CALE JUDICIARĂ

- §1. Procedura stabilirii daunelor materiale pe cale judiciară. Probatoriul administrat
- §2. Modalitatea de stabilire a daunelor morale pe cale judiciară
 - 2.1. Criteriile jurisprudențiale avute în vedere de către instanțele de judecată în vederea stabilirii daunelor morale
 - 2.1.1. Criterii jurisprudențiale avute în vedere pentru cuantificarea daunelor morale, în caz de vătămare corporală
 - 2.1.2. Criterii jurisprudențiale avute în vedere pentru cuantificarea daunelor morale acordate victimelor prin rigoșeu, în caz de deces al victimei directe
 - 2.2. Jurisprudența C.E.D.O. în materia daunelor morale acordate în legătură cu accidente de auto
 - 2.3. Jurisprudența C.J.U.E. în materia daunelor morale acordate în legătură cu accidente de auto
 - 2.4. Aspecte de drept comparat în ceea ce privește quantumul daunelor morale acordate în caz de accident de vehicule
 - 2.5. Stabilirea termenului de plată

CAPITOLUL VI. ROLUL FONDULUI DE GARANTARE A ASIGURAȚILOR ÎN OBTINEREA DESPĂGUBIRII ÎN TEMEIUL CONTRACTULUI DE ASIGURARE DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO OBLIGATORIE

SECȚIUNEA 1. PROCEDURA EFECTUĂRII PLĂȚILOR DE CĂTRE F.G.A.

- §1. Persoane îndreptățite
- §2. Procedura deschiderii dosarului de daună
- §3. Stabilirea și evaluarea despăgubirilor
- §4. Condițiile în care se efectuează plățile de către F.G.A.

SECȚIUNEA 2. CONTESTAREA DECIZIEI EMISE DE CĂTRE F.G.A

- §1. Instanța competentă
- §2. Cadrul procesual
- §3. Timbrarea cererii
- §4. Aspecte jurisprudențiale referitoare la despăgubirile acordate de F.G.A.
Noțiunea de creanță de asigurare
- §5. Calitatea procesuală a F.G.A. în cauzele penale în care s-a formulat și
acțiune civilă

CAPITOLUL VII . CONCLUZII GENERALE ȘI PROPUNERI DE LEGE FERENDA

ANEXE

BIBLIOGRAFIE

II.TEMA CERCETĂRII ȘI IMPORTANȚA SA ȘTIINȚIFICĂ

În cadrul tezei de doctorat intitulată *Contractul de asigurare de răspundere civilă auto obligatorie* s-au analizat, din punct de vedere teoretic, dar mai ales jurisprudențial, principalele caracteristici și efecte juridice ale acestui contract ce este reglementat de Legea nr.132/2017¹, dar și de Norma ASF nr.20/2017². Importanța acestui contract, atât din perspectivă economică, socială, dar și juridică a impus cercetarea împrejurărilor care au determinat apariția conceputului de asigurare, dar și a primelor reglementări.

Contractul de asigurare este, în prezent, unul dintre cele mai uzitate contracte. Necesitatea încheierii unor astfel de contracte a devenit din ce în ce mai pregnantă odată cu dezvoltarea economiei și a circulației persoanelor. Deși pe măsură ce tehnologia și știința s-au dezvoltat, omul a început să poată controla din ce în ce mai bine natura și fenomenele sale imprevizibile, cu toate acestea, efectele anumitor calamități sau fenomene, precum seceta, grindina, cutremurul, inundația, nu pot fi evitate. Mai mult, producerea anumitor accidente, determinate de conduita oamenilor sau independente de voința acestora, pot produce pagube semnificative, în categoria acestor accidente fiind necesar să reamintim exploziile, incendiile, evenimentele rutiere ș.a.m.d.

Astfel, având în vedere amenințarea ce a planat dintotdeauna asupra ființei umane și a patrimoniului său, societatea a căutat niște metode de apărare eficiente pentru a putea stopa sau măcar limita și contracara pierderile generate de astfel de accidente sau calamități. O astfel de metodă s-a dovedit a fi încheierea contractelor de asigurare în din ce în ce mai multe arii.

După cum am arătat în cuprinsul acestei lucrări, apariția asigurărilor a fost una firească, determinată de necesitatea oamenilor de a preîntâmpina pierderile financiare semnificative pe măsură ce relațiile economice s-au dezvoltat și componenta financiară a vieții a început să cunoască o importanță majoră pentru bunăstarea tuturor.

Importanța contractului de asigurare, în general, și a contractului de asigurare de răspundere civilă auto obligatorie, în special, rezultă și din modalitatea în care acestea au fost reglementate de către legiuitor, de-a lungul timpului. Observând evoluția legislativă, se poate concluziona în sensul existenței unei atenții deosebite a legiuitorului în materia asigurărilor. În cazul contractului de asigurare de răspundere civilă auto obligatorie, odată cu O.U.G. nr.54/2016, acesta a început a avea o reglementare proprie, distinctă de celelalte

¹ Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, în vigoare de la 12 iulie 2017

² Norma nr. 20/2017 privind asigurările auto din România, în vigoare de la 01 august 2017

contracte de asigurare, aspect ce subliniază încă o dată importanța acestuia în domeniul asigurărilor și nu numai.

La elaborarea prezentei lucrări au fost utilizate mai multe metode de cercetare științifică tocmai pentru ca analiza efectuată să fie una completă. Prioritar, am utilizat metoda istorică pentru a prezenta parcursul legislativ al contractului de asigurare, atât la nivel internațional, cât și în țara noastră. Ulterior, prin metoda sistematică și cea teleologică, dar și prin metoda comparativă, am încercat să prezint în mod coerent și integrat principalele caracteristici ale contractului de asigurare de răspundere civilă auto obligatorie, prin prisma doctrinei și jurisprudenței relevante, de la nivel național și internațional.

III.SCOPUL ȘI OBIECTIVELE CERCETĂRII

Domeniul asigurărilor este unul vast, astfel că scopul acestei lucrări nu a fost de a-l analiza exhaustiv, un asemenea deziderat fiind sortit eșecului, ci de a aduce în atenție divergențele jurisprudențiale și doctrinare în ceea ce privește contractul de asigurare de răspundere civilă auto obligatorie. Dacă ne gândim doar la întreaga procedură de autorizare a societăților de asigurare sau la mecanismele de control și supraveghere existente în această arie, am putea spune că dreptul asigurărilor este una dintre cele mai complexe ramuri de drept, astfel că nici măcar la nivel intențional nu am dorit a acoperi întreaga legislație sau jurisprudență în materie.

Totodată, dacă avem în vedere faptul că fenomenul asigurărilor cuprinde atât o perspectivă juridică, cât și una tehnică, dar mai ales una economică, putem conchide că problematica asigurărilor îmbină elemente din mai multe domenii, fiecare având particularitățile sale.

În lucrarea de față am urmărit analiza practicii judiciare recente ce are în vedere ultimele modificări legislative naționale, dar și de la nivelul U.E., privind contractul de asigurare de răspundere civilă auto obligatorie, dar și analiza anumitor caracteristici ale contractului de asigurare (riscul în contractul de asigurare, durata în cazul contractului de asigurare, interpretarea *ambiguitas contra stipulatorem* în cazul contractului de asigurare, ș.a.m.d.), prin compararea reglementărilor naționale cu reglementarea din dreptul spaniol. Totodată, fiind relevant pentru urmărirea dinamicii contractelor de asigurare, am dorit a prezenta ultimele date statistice disponibile privind numărul și cauzele accidentelor auto ce au avut loc pe teritoriul României, dar și pe cele privind fluctuația contractelor de asigurare încheiate pe teritoriul țării noastre.

Tot în cuprinsul lucrării am dorit să expun toate modalitățile prin care terțului prejudiciat poate obține despăgubirea de la asigurătorul de răspundere civilă auto

obligatorie al persoanei vinovate de producerea accidentelor, respectiv, pe cale amiabilă, prin mecanisme de soluționare alternativă a litigiului sau pe cale judiciară, fiind subliniate avantajele și dezavantajele fiecărei proceduri.

De asemenea, pentru că daunele morale acordate în urma unor accidente de vehicule au o pondere foarte mare în totalul despăgubirilor, am efectuat o analiză de drept comparat în ceea ce privește modalitatea de stabilire a despăgubirilor morale cuvenite terților prejudiciați în accidente de autovehicule, de către instanța de judecată.

Fiind relevant tot pentru cuantificarea daunelor morale, Ordinul 1/2.293/2022³, a fost analizat prin prisma efectelor sale juridice și al aplicării sale în timp.

Având în vedere rolul Fondului de Garantare a Asiguraților în obținerea despăgubirilor de către terții prejudiciați în accidente de vehicule, în lucrarea de față a fost analizată modalitatea de contestare a deciziilor emise de acesta, potrivit ultimelor modificări legislative, respectiv modificarea art.13 alin.(5) din Legea nr.213/2015 prin O.U.G. nr.102/2021.

Prin propunerile *de lege ferenda* am dorit să subliniez anumite lacune sau neclarități legislative și care se impun a fi acoperite, respectiv înlăturate.

IV.STRUCTURA LUCRĂRII

Lucrarea este structurată în 7 capitole, fiecare capitol cuprinzând secțiuni și subsecțiuni.

În cadrul primului capitol, pentru o mai bună înțelegere a contractului de asigurare de răspundere civilă auto obligatorie, am analizat cu prioritate aspectele generale ale contractului de asigurare cadru, fiind prezentat și un scurt istoric al asigurărilor. De asemenea au fost prezentate principiile și funcțiile asigurării, dar și clasificarea asigurărilor în funcție de mai multe criterii(criteriul legal, criteriul constând în modul de realizare a raporturilor juridice de asigurare, criteriul domeniului asigurării, criteriul tipului de raport dintre asigurat și asigurator, criteriul teritorial).

În continuare, pentru că similar celorlalte contracte, și în cazul contractului de asigurare cadru sunt esențiale caracterele juridice ale acestuia, teza analizează acest aspect, prezentând totodată practica judiciară relevantă, precum și opiniile literaturii de specialitate, subliniind eventualele divergențe doctrinare și jurisprudențiale.

³Privind stabilirea despăgubirii persoanei prejudiciate în caz de vătămare a integrității corporale sau a sănătății în urma producerii accidentelor de vehicule pe baza punctajului traumatologic stabilit de Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici” București

Cum este și firesc, în cuprinsul tezei sunt analizate condițiile de formă și cele de fond esențiale pentru validitatea contractului de asigurare, incluzând aici condițiile speciale de validitate caracteristice acestui contract și care nu se regăsesc în cazul altor contracte, precum prima de asigurare, riscul, interesul asigurabil și suma asigurată.

Având în vedere specificul domeniului asigurărilor, a fost imperios a fi analizate instituțiile coasigurării, asigurării multiple și asigurării multiple cumulative, dar și a reasigurării.

Părțile contractului de asigurare cadru, dar și modalitatea de formare și interpretare a acestuia sunt prezentate într-un mod concis, dar complet, reușind a fi surprinse particularitățile aferente.

Pentru că efectele contractului de asigurare cadru sunt unele de o importanță majoră, atât pentru părți, cât și pentru anumiți terți, teza a analizat amănunțit, în cuprinsul unei întregi secțiuni drepturile și obligațiile părților atât anterior producerii riscului asigurat, dar și ulterior acestui moment.

Secțiunea referitoare la modalitățile de încetare a contractului de asigurare (ajungerea la termen a contractului de asigurare, producerea evenimentului asigurat, denunțarea unilaterală a contractului, rezilierea contractului) încheie capitolul referitor la contractul de asigurare cadru.

În cadrul celui de-al doilea capitol s-a procedat la analizarea contractului de asigurare de răspundere civilă auto obligatorie, subiectul dorit a fi aprofundat în teză, capitolul începând, în prima secțiune, cu prezentarea noțiunii, a cadrului legal, dar și a caracterelor juridice ale acestui contract.

În cea de a doua secțiune a acestui capitol, au fost analizate atât condițiile generale de validitate ale contractului de asigurare de răspundere civilă auto obligatorie, dar și părțile, cuprinsul, dovada și durata specifice acestui tip de act juridic.

Obiectul și sfera asigurării, incluzând aici sfera răspunderii asigurătorului de răspundere civilă auto, riscul asigurat, dar și cazurile de excludere a răspunderii asigurătorului, au fost analizate în următoarea secțiune, fiind indicate dispozițiile legale incidente.

Condițiile de formă ale contractului de asigurare de răspundere civilă auto obligatorie, dar și particularitățile primei de asigurare și limitele răspunderii asigurătorului au fost analizate în secțiuni distincte, datorită importanței fiecăruia dintre aceste elemente. De asemenea, suspendarea, încetarea și reînnoirea contractului RCA sunt prezentate pentru a decela specificul contractului și din această perspectivă.

În ultimele secțiuni ale celui de-al doilea capitol sunt prezentate instituțiile asigurării multiple de răspundere civilă auto obligatorie, a decontării directe, dar și efectele contractului de răspundere civilă auto obligatorie, fiind analizate astfel toate aspectele esențiale.

Teza prezintă în continuare, în capitole distincte, tocmai datorită importanței majore a subiectului, procedura de obținere a despăgubirilor de la asiguratorul de răspundere civilă auto prin toate cele trei metode pe care persoana prejudiciată le are la dispoziție, respectiv: pe cale amiabilă, prin mecanisme de soluționare alternativă a litigiului sau pe cale judiciară. În cadrul acestor capitole sunt avute în vedere practica judiciară recentă, aspecte de drept comparat în ceea ce privește modalitatea de acordare a daunelor morale, dar și opiniile doctrinare relevante. De asemenea, sunt subliniate anumite neconcordanțe sau lacune legislative care sunt analizate, ulterior, în cadrul propunerilor de *lege ferenda*.

Astfel, *în cadrul celui de al treilea capitol* este analizată în amănunt procedura de stabilire și obținere a despăgubirilor de la asiguratorul de răspundere civilă auto, pe cale amiabilă. În secțiunile aferente acestui capitol, am analizat atât procedura ce trebuie urmată pentru obținerea despăgubirii, cât și modalitatea de stabilire a despăgubirii în funcție de daunele produse în accident(avarierea vehiculelor, vătămările integrității corporale sau sănătății sau decesul, vătămările sau pierderile animalelor, avarierea sau distrugerea altor bunuri).

Ultima secțiune a acestui capitol este dedicată aspectelor relevante în ceea ce privește plata despăgubirii, incluzând și prezentarea instituției Biroului Asiguratorilor de Autovehicule din România.

Cel de-al patrulea capitol cuprinde analiza privind stabilirea despăgubirilor în baza contractului de asigurare de răspundere civilă auto obligatorie, prin mecanisme de soluționare alternativă a litigiului, fiind necesar a se aduce în față și această metodă de rezolvare a unui diferend, prea puțin utilizată în țara noastră. În secțiunile acestui capitol sunt prezentate cadrul legal și domeniul de aplicare, dar și mecanismele de soluționare alternativă a litigiilor. Evident, sunt subliniate și cele mai importante aspecte procesuale, atunci când sunt atacate actele emise de entitățile de soluționare alternativă a litigiilor , precum instanțele competente, calitatea procesuală, timbrarea cererilor și căile de atac care se pot formula.

În cel de-al cincilea capitol am analizat ultima modalitate de stabilire a despăgubirilor rezultate din producerea unui accident, respectiv pe cale judecătorească. De preferat ar fi ca părțile să recurgă la această modalitate doar în situația în care celelalte două modalități nu au avut succes. În practică însă, părțile unui diferend aleg să omită etapa soluționării diferendului prin mecanisme de soluționare alternativă, sesizând direct instanțele de judecată. În cuprinsul secțiunilor aferente acestui capitol am analizat acțiunile

aflăte la îndemâna persoanei prejudiciate și aspectele procesuale specifice acestor acțiuni, dar și modalitatea în care instanțele de judecată ajung să stabilească despăgubirile cuvenite. O importanță aparte a fost acordată analizării divergențelor jurisprudențiale care nu sunt deloc de neglijat în această materie. De asemenea, este avută în vedere jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene dar și a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Cel de al șaselea capitol este dedicat Fondului de Garantare a Asiguraților, atenția acordată fiind binemeritată, am putea spune, dacă luăm în considerare rolul acestuia în domeniul vast al asigurărilor, cu atât mai important în ultima perioadă în care un număr semnificativ de societăți de asigurare au intrat în procedura falimentului. În cele două secțiuni ale acestui capitol am analizat procedura efectuării plăților de către Fondul de Garantare a Asiguraților, dar și modalitatea de contestare a deciziilor emise de către acesta. Tot în cadrul acestui capitol am subliniat cele mai importante divergențe jurisprudențiale actuale privind noțiunea de *creanță de asigurare*.

Ultimul capitol este dedicat concluziilor și propunerilor de *lege ferenda*, fiind subliniată, din nou, importanța contractului de asigurare de răspundere civilă auto obligatorie, dar și necesitatea coerenței și clarității legislației din domeniu.

V. BIBLIOGRAFIE

A. Tratate, cărți, monografii, studii, articole

1. I. Albu-Cârnu, Asigurarea creditului, Ed. Rosetti, 2002
2. S. Angheni, Drept comercial, ed.a II-a, Ed. C.H.Beck, 2022
3. J. Bataller Grau, N. Latorre Chiner, J. Olavarria Iglesia, J. Vercher Moll, I. Cordoba Mochales, Insurance Law in Spain, ed. a II-a, Wolters Kluwer
4. R. Bufan, R.N.Catană, L.Bercea, Dreptul comercial la confluența a două coduri, Ed. Univerul Juridic, 2013
5. Gh. Bistriceanu, F.Bercea, E.I. Macovei, Lexicon de protecție socială, Asigurări și reasigurări, Ed. Karat, București, 1997
6. M.-L. Belu.Magdo, Răspunderea extracontractuală în reglementarea Codului civil și în legislația conexă, Ed.Hamangiu, 2023
7. G. Boroii, C.A.Angheliescu, I.Nicolae, Fișe de drept civil, ed. a 8-a, Ed. Hamangiu, 2024
8. G. Boroii, C.A. Angheliescu, Curs de drept civil. Partea generală, ed. a 3-a, Ed. Hamangiu, București, 2021

9. G. Brière de L'Isle, Responsabilité civile. Assurances, în Juris-Classeur periodique, Fascicola VIII bis, 1973
10. A. Buciuman, Clauzele de atenuare a răspunderii contractuale, R.R.D.P.(Universul Juridic) nr.1/2021, 28 martie 2021
11. M. Chagny, L.Perdrix, Droit des assurances, 4e édition, LGDJ, Paris, 2018
12. D. Chirică, Subrogația personală de drept comun a asigurătorului CASCO în drepturile persoanei păgubite față de asigurătorul persoanei vinovate. Regresul asigurătorului CASCO împotriva Fondului de garantare a asiguraților ca urmare a falimentului asigurătorului RCA. Interpretarea dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Legea nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților, R.R.D.P.(Universul Juridic) nr.2/2017, 01 octombrie 2018
13. V.Ciurel, Asigurări și reasigurări:Abordări teoretice și practici internaționale, Ed. All Beck, București, 2000
14. M. Coipel, La liberté contractuelle et la conciliation optimale du juste et de l'utile, Journées Maximilien-Caron, Thémis, Montreal, 1990
15. D.A. Constantinescu, M.Dobrin, A.M. Ungureanu, D.Grădișteanu, Tratat de asigurări, Ed. Semne 94, București, 1999
16. D.A. Constantinescu, Tratat de asigurări, Vol. I, Ed. Economică, București, 2004
17. F. Deak, Tratat de drept civil.Contracte speciale, Ed. Actami, București,1999
18. F. Deak, Tratat de drept civil. Contracte speciale, Ed.Universul juridic, București, 2001
19. R. Dincă, Dreptul material derivat la acțiune, R.R.D.P. (Universul Juridic), nr.4/2018
20. M. Eliescu, Răspunderea civilă delictuală, Ed. Academiei Republicii Socialiste România, București, 1972
21. D. Gardner, Comparer l'incomparable: les indemnités pour prejudice corporel en droit commun et dans la Loi sur l'assurance automobile, în Les Cahiers de Droit, vol. 39, nr. 2-3, 1998
22. S. Greceanu, M.Necrelescu, Ghidul pentru soluționarea daunelor morale: studiu privind practica națională și europeană în materie, sinteză și recomandări pentru soluționarea daunelor morale suferite ca urmare a vătămării sănătății și a integrității corporale ori a decesului persoanelor produse prin accidente de vehicule, ED. UNSICAR, București, 2012
23. B. Andreșan Grigoriu, Procedura hotărârilor preliminare, Ed. Hamangiu, 2010
24. C. Iliescu, Legea 32/2000-Noua reglementare în materia asigurărilor, în Juridica nr.3/2000
25. B. Ioniță, Daunele morale în asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, Ed.Universul Juridic, București, 2022

26. N. Jacob, Les assurances, Paris, 1974
27. C. Juguștru, Prejudiciul - repere românești în context european, Ed. Hamangiu, București, 2013
28. C. Juguștru, Drept civil. Obligațiile, Ed. Hamangiu, București, 2023
29. Y. Lambert-Faivre, L. Leveneur, Droit des assurances, 14e édition; Dalloz, Paris, 2017
30. I. Macovei, C. Macovei, Dreptul contractelor de asigurare, Ed. Universul Juridic, București, 2020
31. F. Mangu, Despre formele reparației (art.1386 din Codul civil), R.R.D.P.(Universul Juridic) nr.2/2020, 28 iunie 2020
32. E. Minea, Clauzele abuzive în contractul de asigurare, în R.D.C. nr.10/2004
33. I. Muraru, E. Simina Tănăsescu, Ș. Deaconu, D. Apostol Tofan, F.-A. Baias, V. Cioclei, A. Crișu, B. Dima, L. Dima, S. Gherghina, B. Selejan- Guțan, M. Enache, P. Pop, A. Popescu, R. Popescu, S. Popescu, V.C. Soare, M. Tomescu, V. Vedinaș, C. Zamșa, Constituția României, Comentariu pe articole, ed. a 3-a, Ed. C.H.Beck, 2022
34. V. Nemeș, Dreptul asigurărilor, ed. a 5-a, Ed. Hamangiu, București, 2021
35. M. Nicolae, Drept civil, Teoria Generală, Vol.I, Teoria dreptului civil, Ed. Solomon, București, 2017
36. M. Nicolae, Drept civil, Teoria Generală, vol.II, Teoria drepturilor subiective civile, Ed. Solomon, București, 2018
37. C. Paziuc, Comutativ și aleatoriu - limitele unei calificări, R.R.D.P.(Universul Juridic) nr.1/2021, 28 martie 2021
38. I.-F. Popa, Statutul actual al acțiunilor directe, R.R.D.P.(Universul Juridic) nr.1/2020, 28 martie 2020
39. D. Popescu, I. Macovei, Contractul de asigurare, Ed. Junimea, Iași 1982
40. F. Popescu Constantin, Determinarea și evaluarea prejudiciilor corporale. Studiu teoretic și de practică judiciară, Ed. Dalami, Caransebeș, 2005
41. I.D. Romoșan, Drept civil. Obligații, Ed. Hamangiu, 2018
42. F. Sanchez Calero, Article 25. Existencia del interes asegurado, în Ley de contrato de seguro. Comentarios a la Ley 50/1980, de 8 de octubre y sus modificaciones, AA.VV.
43. E.-C. Savu, Contractul de asigurare, Ed. C.H.Beck, București, 2018
44. C. Scripcaru, Accidentele rutiere, Ed. Sedcom Libris, Iași, 2004
45. I. Sferdian, R.R.D.P. (Universul Juridic) nr. 1/2018, Exonerarea de răspundere a asigurătorului RCA și a celui pentru malpraxis medical pentru prejudiciile aduse persoanei. Privire comparativă
46. I. Sferdian, Câteva observații asupra contractului de asigurare de bunuri, în Revista de Drept Comercial nr.11/2001

47. I. Sferdian, Dreptul Asigurărilor, ed. a 4-a, Ed.C.H. Beck, București, 2023
48. I. Sferdian, Asigurări. Privire specială asupra contractului de asigurare din perspectiva Codului civil, Ed. C.H. Beck, București 2013
49. C. Stătescu, C.Bîrsan, Drept civil. Teoria generală a obligațiilor, ed. a IX-a, revizuită și adăugită, Ed. Hamangiu, București, 2008
50. V. Terzea, R.R.D.P. (Universul Juridic) nr. 3/2019, Cauze justificate de neexecutare a obligațiilor contractuale
51. V. Terzea, Universul Juridic Premium nr. 3/2021, Neexecutarea obligațiilor contractuale, 30 martie 2021
52. L. Toma-Dăuceanu, R.R.D.P. (Universul Juridic) nr. 4/2021, Reparația pecuniară a prejudiciului nepatrimonial cauzat persoanelor fizice, 28 decembrie 2021
53. M. Udroi, Prolegomene la acțiunea civilă exercitată în procesul penal, R.R.D.P.(Universul Juridic), nr.4/2018, 01 decembrie 2018
54. C.E. Zamșa, Drept civil.Teoria generală a obligațiilor, Ed.Hamangiu, 2023.

B. Jurisprudență națională

1. Sent.civ. nr.312 pronun. la 20 ianuarie 2021 de Jud. Sectorului 2
2. Sent. civ. nr. 2/2017 pronun. la 05 ianuarie 2017 de Jud. Satu Mare, def. prin respingerea apelului ca nefondat prin Dec.civ nr.237/AP pronun. la 03 noiembrie 2017 de Trib. Satu Mare
3. Sent. Civ. nr.2206 pronun. la 16 martie 2022 de Jud. Sectorului 5 București, Sec. a II-a Civ.
4. Dec.civ. nr.237/ pronun. la 20 ianuarie 2014 de Trib. București, Sec. a IV-a Civ.
5. Sent.civ. nr. 5960 pronun. la 22 iunie 2021, de Jud. Sectorului 1
6. Sent. civ. nr. 207/2022 pronun. la 27 octombrie 2022, de CA București, Sec. a VIII-a Cont.Adm. și Fisc.
7. Sent. civ. nr. 78/2022 pronun. la 28 ianuarie 2022 de Jud. Aiud
8. Dec. civ. nr.264 pronun. la 26 octombrie 2021 de Trib. București, Sec. a VI-a Civ.
9. Dec. civ. nr.52 pronun. la 31 iulie 2020 de Trib. Giurgiu, Sec. Civ.
10. Dec. nr. 364/A/2022 pronun. la 12 aprilie 2022 de Trib. Hunedoara, Sec. a II-a Civ., Cont.Adm. și Fisc.

11. Decizia nr. 1097/2019 pronun. la 24 aprilie 2019, pronun. de Trib. București, Sec. a VI-a Civ.
12. Sent. civ. nr. 3244/2014 pronun. la 04 aprilie 2014 de către Jud. Iași
13. Sent. civ. nr. 5747 pronun. la 08 decembrie 2022 de Jud. Arad
14. Dec. civ. nr. 2436 pronun. la 16 mai 2018 de Trib. București, Sec. a VI-a Civ.
15. Dec. civ. nr. 219/A/2022 pronun. la 15 martie 2022 de Trib. Bihor, Sec. I Civ.
16. Dec. civ. nr. 403 pronun. la 05 martie 2021 de CA București, Sec. a V-a Civ.
17. Dec. civ. nr. 2801/2020 pronun. la 02 noiembrie 2020 de Trib. Argeș, Sec. Civ.
18. Sent. civ. nr. 426/2022 pronun. la 23 martie 2022 de Jud. Câmpulung
19. Sent. civ. nr. 5754 pronun. la 11 mai 2023 pronun. de Jud. Sectorului 2
20. Dec. civ. nr. 250/2019 pronun. la 14 mai 2019 de către CA Cluj, Sec. a II-a Civ.
21. Sent. civ. nr. 2/2017 pronun. la 05 ianuarie 2017 de Jud. Satu Mare, def. prin respingerea apelului ca nefondat prin Dec. civ. nr. 237/AP pronun. la 03 noiembrie 2017 de Trib. Satu Mare
22. Sent. civ. nr. 1521/2022 pronun. la 17 noiembrie 2022 de Trib. Tulcea, Sec. Civ. de Cont. Adm. Și Fisc.
23. Sent. civ. nr. 3673 pronun. la 12 martie 2013 de Jud. Sectorului 3, rămasă def. prin Dec. 413 din 28 ianuarie 2014 pronun. de Trib. București, Sec. a VI-a Civ.
24. Dec. civ. nr. 2915 pronun. la 08 mai 2023 de Trib. București, Sec. a VI-a Civ.
25. Sent. civ. nr. 1659/2022 pronun. la 04 aprilie 2022 de Jud. Oradea, Sec. Civ.
26. Sent. civ. nr. 1243 pronun. la 04 februarie 2021 de Jud. Timișoara
27. Sent. civ. nr. 294 pronun. la 17 ianuarie 2022 de Jud. Sectorului 5, Sec. a II-a Civ.
28. Sent. civ. nr. 1983/2021 pronun. la 25 martie 2021 de Jud. Pitești, Sec. Civ.
29. Sent. civ. nr. 2589 pronun. la 25 martie 2021 de Jud. Sectorului 6, def. prin Dec. civ. nr. 5349/2021 pronun. la 07 decembrie 2021 de Trib. București, Sec. a VI-a Civ.
30. Sent. civ. nr. 1806 pronun. la 11 martie 2015 de Jud. Brăila, Sec. Civ.
31. Sent. civ. nr. 2206 pronun. la 16 martie 2022 de Jud. Sectorului 5, Sec. a II-a Civ.
32. Sent. civ. nr. 294 pronun. la 17 ianuarie 2022 de Jud. Sectorului 5, Sec. a II-a Civ.
33. Dec. civ. nr. 2779 pronun. la 14 iunie 2021 de Trib. București, Sec. a VI-a Civ.
34. Dec. civ. nr. 1105A pronun. la 21 iunie 2019 de CA București, Sec. a VI-a Civ.

35. Sent.civ. nr.1719 pronun. la 16 iunie 2020 de Jud. Târgu Mureș
36. Sent. civ. nr.890 pronun. la 21 martie 2018 de Jud. Târgoviște
37. Dec. civ. nr.85A/2016 pronun. la 20 ianuarie 2016 de CA București, Sec. a VI-a Civ.
38. Sent. civ. nr.1849/2016 pronun. la 22 aprilie 2016 de Jud. Bistrița, Sec. Civ.
39. Sent. civ.nr.1026 pronun. la 04 decembrie 2020 de Jud. Fetești
40. Dec. civ. nr.313/2015 pronun. la 18 martie 2015 de Trib. Buzău, Sec. a II-a de Cont.Adm și Fisc.
41. Dec. civ. nr.6 pronun. la 05 ianuarie 2016 de Trib. București, Sec. a VI-a Civ.
42. Dec.nr 394/2021 pronun. la 18 mai 2021 de Trib.Bacău Sec. a II-a Civ. și Cont.Adm. și Fisc.
43. Sent. civ. nr.3416 pronun. la 01 aprilie 2022 de Jud. Sectorului 2
44. Dec. civ. nr.1283A pronun. la 16 septembrie 2021 de CA București, Sec. a VI-a Civ.
45. Dec. nr.964/2015 pronun. la 15 decembrie 2015 de Trib. Bacău, Sec. a II-a Civ. și Cont.Adm. și Fisc.
46. Dec. nr.915A pronun. la 12 iunie 2015 de Trib. Brașov, Sec. a II-a Civ., Cont.Adm. și Fisc.
47. Dec. civ. nr. 1424/2015/CIV pronun. la 03 decembrie 2015 de Trib. Iași, Sec. a II-a Civ., Cont.Adm. și Fisc.
48. Sent. civ. nr.1161 pronun. la 03 noiembrie 2020 de Trib. Constanța, Sec. a II-a Civ.
49. Sent.civ. nr.1555 pronun. la 12 martie 2018 de Trib. București, Sec. a VII-a Civ.
50. Dec. civ. nr.1105A pronun. la 21 iunie 2019 de CA București, Sec. a VI-a Civ.
51. Sent. civ. nr.4226/2023 pronun. la 24 aprilie 2023 de Jud. Sectorului 1, Sec. a I-a Civ.
52. Dec. civ. nr.610/A pronun. la 09 octombrie 2018 de Trib. Covasna, Sec. Civ.
53. Sent. civ. nr.12703 pronun. la 18 octombrie 2019 de Jud. Timișoara, Sec. a I-a Civ.
54. Dec. civ. nr.196/2019 pronun. la 23 octombrie 2019 de C.A. Galați, Sec. a II-a Civ.
55. Sent.civ. nr.27 pronun. la 17 ianuarie 2024 de Jud. Sinaia
56. Dec. civ. nr.216/2021 pronun. la 01 octombrie 2021 de Trib. Satu Mare, Sec. a II-a Civilă, Cont.Adm. și Fisc.
57. Sent. civ. nr.5754 pronun. la 11 mai 2023 de Jud. Sectorului 2, Sec. Civ.

58. Dec.civ.nr.543/A pronun. la 09 noiembrie 2023 de CA Timișoara, Sec. de insolvență, societăți, concurență neloială și litigii decurgând din exploatarea unei întreprinderi
59. Sent.civ. nr.213 pronun. la 22 februarie 2022 de Trib. Constanța, Sec. a II-a Civ.
60. Dec.civ. nr.416 pronun. la 11 noiembrie 2022 de CA Constanța, Sec. a II-a Civ. de Insolvență și Litigii cu Profesioniști și Societăți
61. Dec.civ. nr.109 pronun. la 24 martie 2022 de către Trib. Arad, Sec. a II-a Civ.
62. Sent. civ. nr.1742/2021 pronun. la 28 iunie 2021 de Jud. Câmpulung
63. Sent. civ. nr.946 pronun. la 12 aprilie 2023 de Trib. București, Sec. a VI-a Civ.
64. Sent.civ. nr.1070 pronun. la 08 februarie 2021 de Jud. Sectorului 2
65. Sent.pen. nr.377 pronun. la 17 februarie 2023 de Jud. Ploiești
66. Sent.civ. nr.2748 pronun. la 14 martie 2023 de Jud. Sectorului 2
67. Sent. civ. nr.7761 pronun. la 08 iulie 2021 de Jud. Sectorului 2
68. Sent. civ. nr.625 pronun. la 23 martie 2022 de CA București, Sec. a IX-a Cont.Adm. și Fisc.
69. Dec. civ.nr.2593/2023 pronun. la 25 aprilie 2023 de Trib. București, Sec. a VI-a Civ.
70. Sent. civ. nr.13501/2022 pronun. la 05 decembrie 2022 de Jud. Cluj-Napoca
71. Dec. civ. nr.1668/A pronun. la 31 octombrie 2023 de Trib. Timiș, Sec. a II-a Civ.
72. Sent. civ. nr.197/2022 pronun. la 27 ianuarie 2022 de Jud. Satu Mare, Sec. civ., rămasă definitivă prin Dec.civ. nr.133/Ap pronun. la 24 iunie 2022 de Trib. Satu Mare, Sec. a II-a Civ., Cont.Adm. și Fisc.
73. Sent. civ. nr.403/C pronun. la 20 mai 2016 de Trib. Brașov – Sec. a II-a Civ., Cont.Adm. și Fisc.
74. Dec.civ. nr.1224 pronun. la 10 aprilie 2014 de Î.C.C.J., Sec. a I-a Civ.
75. Dec.civ. nr. 883 pronun. la 13 aprilie 2016 de Î.C.C.J., Sec. a I-a Civ.
76. Sent. civ. nr. 5460/2021 pronun. la 20 mai 2021 de Jud. Sectorului 2
77. Sent. civ. nr.4154 pronun. la 24 iulie 2023 de Jud.Cornetu, Sec. Civ.
78. Sent. civ. nr.6723 pronun. la 30 mai 2023 de Jud. Sectorului 2.
79. Sent. civ. nr.6177 pronun. la 15 iunie 2023 de Jud. Sectorului 1, Sec. a I-a Civ.

80. Dec. civ. nr.468/A pronun. la 23 martie 2023 de Trib. Braşov, Sec. a II-a Civ., Cont.Adm. şi Fisc.
81. Dec. civ. nr.2844 pronun. la 28 aprilie 2023 de Trib. Bucureşti, Sec. a VI-a Civ.
82. Sent. civ. nr.5191/2023, pronun. la 28 aprilie 2023 de Jud.Sectorului 2, Sec. Civ.
83. Sent. civ. nr.7409 pronun. la 12 iunie 2023 de Jud. Sectorului 2, Sec. Civ.
84. Sent.civ. nr.15610 pronun. la 29 decembrie 2023 de Jud. Sectorului 2, Sec.Civ.
85. Dec. civ. nr.1089/2023 pronun. la 09 iunie 2023 de Trib.Timiş, Sec. a II-a Civ.
86. Sent.civ. nr.11020 pronun. 16 octombrie 2023 de Jud. Sectorului 2, Sec.Civ.
87. Sent.civ. nr.329/2023 pronun. la 22 martie 2023 de Trib. Vaslui, Sec. Civ.
88. Dec. civ. nr.130/2019 pronun. la 23 ianuarie 2019 de Î.C.C.J., Sec. a-I-a Civ.
89. Sent. civ. nr.2354 pronun. la 08 octombrie 2015 de Jud. Alba Iulia
90. Sent. pen. nr.189/2021 pronun. la 10 septembrie 2021 de Jud. Câmpulung
91. Sent. civ.nr.639 pronun. la 05 martie 2020 de Jud. Sectorului 2, def. prin Dec.civ. nr.2018 A pronun. la 09 septembrie 2020 de Trib. Bucureşti, Sec. a IV-a Civ.
92. Dec. nr.507 pronun. la 15 iunie 2016 de CA Timişoara, Sec. a II-a Civ.
93. Dec. nr. 202 pronun. la 1 octombrie 2019 de CA Oradea. Sec. a II-a Civ. de Cont.Adm. şi Fisc.
94. Sent.civ. 6273/2022 pronun. la 28 octombrie 2022 de Jud. Cluj-Napoca
95. Sent.civ. 213/2021 pronun. la 17 decembrie 2021 de Trib. Vrancea, Sec. a II-a Civ. şi de Cont.Adm. şi Fisc.
96. Dec.civ. nr.169/2023 pronun. la 02 februarie 2023 de Trib. Călăraşi, Sec. Civ.
97. Sent. civ. nr.3386/2021 pronun. la 25 iunie 2021 de Jud. Oradea, Sec. Civ.
98. Sent. civ. nr.7440 pronun. la 25 octombrie 2019 de Jud. Sectorului 5
99. Sent. civ. nr.8968 pronun. la 26 septembrie 2019 de Jud. Sectorului 2
100. Sent. civ. nr. 3683 pronun. la 13 iulie 2020 de Jud. Sectorului 2
101. Sent. civ. nr.1585 pronun. la 30 martie 2018, de CA Bucureşti, Sec. a VIII-a Cont.Adm. şi Fisc.
102. Sent. civ. nr.3146 pronun. la 29 iunie 2018 de CA Bucureşti, Sec. a VIII-a Cont.Adm. şi Fisc.
103. Sent. civ. nr.524 pronun. la 03 iulie 2020 de CA Bucureşti, Sec. a VIII-a Cont.Adm. şi Fisc.

104. Înch. pronun. la 29 ianuarie 2019 de Trib. București, Sec. a II-a Cont. Adm. și Fisc.
105. Sent. civ. nr.1685 pronun. la 09 mai 2019 de CA București, Sec. a VIII-a Cont. Adm. și Fisc.
106. Sent. civ. nr.7440 pronun. la 25 octombrie 2019 de Jud. Sectorului 5
107. Sent. civ. nr.11190 pronun. la 22 decembrie 2020 de Jud. Sectorului 2
108. Înch. pronun. la 29 septembrie 2020 de Jud. Sectorului 2
109. Sent. civ. nr.12061/2021 pronun. la 11 noiembrie 2021 de Jud. Sectorului 2
110. Sent. civ. 2768 pronun. la 11 martie 2015 de Jud. Constanța
111. Decizia nr. 157/A pronun. la 15 martie 2018 de CA Târgu Mureș
112. Sent. civ. nr.880 pronun. la 17 ianuarie 2023 de Jud. Timișoara, Sec. a I-a Civ.
113. Sent. civ. nr.3110 pronun. la 27 februarie 2013 de Jud. Sectorului 2
114. Dec. civ. nr.269 pronun. la 27 septembrie 2016 de Trib. București, Sec. a VI-a Civ.
115. Înch. pronun. la 28 noiembrie 2023 de Trib. Arad, Sec. a II-a Civ.
116. Sent. civ. nr.508/2019 pronun. la 11 aprilie 2019 de Trib. Mureș, Sec. Civ.
117. Dec. civ. nr.891/A pronun. la 02 iunie 2022 de Trib. Timiș, Sec. a II-a Civ.
118. Dec. civ. nr.502 pronun. la 05 februarie 2013 de Trib. București, Sec. a VI-a Civ.
119. Sent. civ. nr.11551 pronun. la 25 octombrie 2023 de Jud. Sectorului 2
120. Sent. civ. nr.15765 pronun. la 05 decembrie 2022 de Jud. Sectorului 2
121. Sent. civ. nr.7270 pronun. la 29 iunie 2021 de Jud. Sectorului 2
122. Dec. civ. nr.1229/A pronun. la 19 septembrie 2019 de CA București, Sec. a IV-a Civ.
123. Dec. civ. nr.657/2016 pronun. la 22 martie 2016 de Î.C.C.J. de Sec. a I-a Civ.
124. Dec. civ. nr.899/Ap pronun. la 09 decembrie 2014 de CA Brașov, Sec. Civ. și pentru cauze cu minori și de familie, de conflicte de muncă și asigurări sociale
125. Dec. nr.89 pronun. la 09 iunie 2003 de Curtea Supremă de Justiție, Completul de 9 judecători
126. Dec. nr.2617 pronun. la 09 iulie 2009 de Î.C.C.J., Sec. Pen.
127. Dec. civ. nr.1179 pronun. la 11 februarie 2011 de Î.C.C.J., Sec. Civ. și de proprietate intelectuală

128. Dec. civ. nr. 2431/2015, pronun. la 29 octombrie 2015, de către Î.C.C.J., Sec. a I-a Civ.
129. Dec. civ. nr.9 pronun. la 10 ianuarie 2017 de Î.C.C.J., Sec a I-a Civ.
130. Decizia pen. nr.352/A/2019 pronun. la 29 martie 2019 de CA Cluj, Sec. Pen. și de minori
131. Dec. civ. nr.1529 pronun. la 10 octombrie 2017 de Î.C.C.J , Sec. a-I-a Civ.
132. Dec. civ. nr.1672 pronun. la 14 noiembrie 2017 de Î.C.C.J., Sec. a II-a Civ.
133. Dec. civ. nr.1453/A pronun. la 10 octombrie 2023 de CA București, Sec. a V-a Civ.
134. Sent. civ. nr.13123 pronun. la 22 noiembrie 2023 de Jud. Sectorului 2
135. Dec. civ. nr.2126 pronun.la 17 decembrie 2019 de CA București, Sec. a VI-a Civ.
136. Dec. civ. nr.130 pronun. la 23 ianuarie 2019 de Î.C.C.J., Sec. a I-a Civ.
137. Dec. pen.nr.1565/A pronun. la 04 decembrie 2018 de CA București, Sec. a II-a Pen.
138. Dec. civ. nr.171 pronun. la de 04 noiembrie 2022 de CA București, Sec. a II-a Pen.
139. Dec. civ. nr.1914 pronun. la 17 noiembrie 2016 de CA București, Sec. a VI-a Civ.
140. Dec. civ. nr.1229/A pronun. la 19 septembrie 2019 de CA București, Sec. a IV-a Civ.
141. Sent.civ. nr.587 pronun. la 08 iunie 2021 de Trib. Harghita, Sec. Civ
142. Dec.civ. nr.1229/A pronun. la 19 septembrie 2019 de CA București, Sec. a IV-a.Civ.
143. Dec. civ. nr.2784A pronun. la 29 iunie 2018 de Trib. București, Sec. a IV-a Civ.
144. Dec. pen. nr.326/A pronun.la 9 martie 2018 de CA București, Sec. a II-a Pen.
145. Dec. civ. nr.2126 pronun. la 17 decembrie 2019 de CA București, Sec. a VI-a Civ.
146. Dec. civ. nr.479/2016 pronun. la 10 mai 2016 de CA Cluj Sec. a II-a Civ.
147. Dec. pen. nr.484/A pronun. la 09 aprilie 2019 de CA București, Sec. I Pen.
148. Dec. civ. nr.551/2016 pronun. la 26 mai 2016 de CA Cluj, Sec. a II-a Civ.
149. Dec. pen. nr.484/A pronun. la 09 aprilie 2019 de CA București, Sec. a I-a Pen.
150. Dec. civ. nr.707/2022 pronun. la 28 iunie 2022 de CA Bacău, Sec. a I-a Civ.
151. Dec. civ. nr.551/2016 pronun. la 26 mai 2016 de CA Cluj, Sec. a II-a Civ.

152. Dec. civ. nr.9/R/2017 pronun. la 12 ianuarie 2017 de CA București, Sec. a VI-a Civ.
153. Sent. civ. nr.1450 pronun. la 14 februarie 2023 de Jud. Sectorului 2
154. Dec.civ. nr. 2638 pronun. la 7 decembrie 2022 de I.C.C.J., Sec. a II-a Civ.
155. Dec. civ. nr. 2184 pronun. la 10 noiembrie 2022, de I.C.C.J., Sec. a I-a Civ.
156. Dec. nr. 1967/2019 pronun. la 10 aprilie 2019 de Î.C.C.J, Sec.Cont.Adm. și Fisc.
157. Sent. civ.nr.133 pronun. la 12 ianuarie 2023 de Jud. Sectorului 2
158. Sent. civ.nr.476 pronun. la 19 septembrie 2019 de CA București, Sec. a IX-a Cont.Adm. și Fisc.
159. Hot. nr. 495 pronun. la 23 noiembrie 2020 de Curtea de Apel din Basse-Terre, 18/007491
160. Hot. nr. 961 pronun. la 26 noiembrie 2018, Curtea de Apel Basse-Terre, nr. 17/000571

C. Jurisprudență C.J.U.E.

1. C-356/05, Elaine Farrell împotriva Alan Whitty
2. C-463/06, FBTO Schadeverzekeringen NV împotriva lui Jack Odenbreit
3. C-409/09, José Maria Ambrósio Lavrador și Maria Cândida Olival Ferreira Bonifácio împotriva Companhia de Seguros Fidelidade-Mundial SA
4. C-484/09, Manuel Carvalho Ferreira Santos împotriva Companhia Europeia de Seguros SA
5. C-300/10, Vítor Hugo Marques Almeida împotriva Compania de Seguros Fidelidade-Mundial SA, Jorge Manuel da Cunha Carvalheira, Paulo Manuel Carvalheira, Fundo de Garantia Automóvel
6. C-442/10, Churchill Insurance Company Limited și Evans
7. C-277/12, Vitālijs Drozdovs împotriva Baltikums AAS
8. C-371/12, Enrico Petillo, Carlo Petillo împotriva Unipol
9. C-162/13, Damijan Vnuk împotriva Zavarovalnica Triglav d.d.
10. C-96/14, Jean-Claude Van Hove împotriva CNP Assurances SA

11. C-359/14 și C-475/14, ERGO Insurance” SE împotriva „If P&C Insurance” AS și Gjensidige Baltic” AAS împotriva„PZU Lietuva” UAB DK
12. C-334/16, José Luis Núñez Torreiro împotriva AIG Europe Limited, Sucursal en España, fostă Chartis Europe Limited, Sucursal en España, Unión Española de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (Unespa)
13. C-503/16, Luís Isidro Delgado Mendes/Crédito Agrícola Seguros-Companhia de Seguros de Ramos Reais, SA
14. C-514/16, Isabel Maria Pinheiro Vieira Rodrigues de Andrade et Fausto da Silva Rodrigues de Andrade împotriva José Manuel Proença Salvador e.a
15. C-80/17, Fundo de Garantia Automóvel împotriva Alina Antónia Destapado Pão Mole Juliana, Cristiana Micaela Caetano Juliana
16. C-738/19, A împotriva B și cerere de decizie preliminară formulată de Rechtbank Amsterdam

D. Jurisprudență C.E.D.O.

1. Cauza Le Compte, Van Leuven și De Meyere împotriva Belgiei
2. Cauza Fischer împotriva Austriei
3. Cauza Deaconu împotriva României
4. Cauza Șega împotriva României

E. Alte surse

www.portal.just.ro

www.curia.europa.eu

<https://eur-lex.europa.eu>

[www. Jurisprudență.com](http://www.Jurisprudență.com)

www.rejust.ro

<https://F.G.A.romania.ro>

<https://www.asfromania.ro/>

<https://lege5.ro/>

<https://www.B.A.A.R..ro/>

<https://romania.representation.ec.europa.eu>